

ادامه از صفحه اول

از ۲۵ به ۸۰ میلیون جمعیت

فرزندان روستاییان به مدرسه نمی‌رفتند بلکه از لحظه‌ای که چشم‌وگوششان باز می‌شد، کار کشاورزی را از جیدن علف، چرای دام، نگهبانی و آبیاری آغاز می‌کردند. کشاورزان هم صرفا مسئولیت تغذیه و پوشش بدنی فرزندان خود را بر عهده داشتند. آنچه در روستا نبود، پول نقد بود؛ اگر بود به مالک منتقل می‌شد. بازتاب این حرکت را در کیفیت مسکن روستایی و کدخدا و مالک می‌توان دید. مالکان صاحب زیباترین خانه‌های شهری بودند که ما امروز آنها را «میراث فرهنگی» می‌نامیم. کدخدایان خانه‌هایی داشتند که ستون‌های آن آجری و معماری آن از نوع مقاوم و دارای حیاط و در و پنجره زیبا و شیشه‌های رنگی بود. زارعان در کلبه‌هایی زندگی می‌کردند که از خشت خام ساخته شده بود؛ زیرا پول کافی برای هزینه تبدیل خشت گلی به آجر را نداشتند. در بسیاری از اراضی کشاورزی، ساخت همین کلبه‌ها هم در اراضی مالکان عمده اما با کار رایگان کشاورزان صورت می‌گرفت. کودکان روستایی به مدرسه نمی‌رفتند و مانند والدین خود سواد نداشتند اما کار رایگان انجام می‌دادند.

اکنون برگردیم به نوسانات حرکت اقتصادی در شهر و روستا پس از اصلاحات ارضی و از آغاز انقلاب تا کنون. بیش از انقلاب، قشر شهرنشین درصد کمی از جمعیت کشور را تشکیل می‌داد. مردم شهرنشین در بخش‌های تولید مانند مسگری، صنایع دستی، آهنگری، قالی و پارچه بافی با پول بازی می‌کردند و بیشتر کاسب بودند. تاجار با پول فراوان‌تر تجارت داخلی و خارجی را در دست داشتند. تا ایجاد مدارس ابتدایی در شهرها در اوایل حکومت پهلوی اول، کودکان شهری هم در دکان پدر خود کار می‌کردند؛ کار رایگان به ازای زندگی بخورونمیر. شمار کودکان در خانواده‌های شهری و روستایی حدود هشت تا ۱۰ نفر بود. اگر بیشتر بود، تعدادی از آنها به دلیل بیماری می‌مردند. گسترش دبستان و دبیرستان به‌تدریج کودکان شهری را از کار رایگان برای پدر و مادر خود بازداشت. شمار فرزندان خانواده‌های شهری از حدود هشت نفر در ۸۰ سال گذشته، به شش نفر در ۶۰ سال گذشته و به چهار نفر در ۴۰ سال گذشته رسید؛ تا به امروز که به زیر دو نفر رسیده است. روستاها در این حرکت از شهرها کندتر بوده و هستند. رواج دبستان و سپس دبیرستان در روستاها، به‌تدریج پدر فرزندان را از داشتن کارگر- رایگان محروم کرد. حتی شمار دخترها که در قالی‌بافی خانه‌های روستایی به رایگان کار می‌پرداختند، کاهش یافت. امروز اگر چه شمار

فرزندان خانواده‌های روستایی هنوز حدود پنج نفر است؛ اما با رواج بی‌کرای این شمار هم به‌سرعت در حال کاهش است. البته پرداخت یارانه به روستاییان و کمتریودن هزینه زندگی در روستا به حفظ شمار بیشتر فرزندان روستایی نسبت به شهرنشینان کمک کرده است. فرزندان روستایی که دبستان و دبیرستان را تمام می‌کنند، بیشتر به دنبال یافتن کار مستقل از والدین و متمایل به یافتن کار حقوق‌گیری هستند و به دلیل بی‌کاری در روستا به شهرها مهاجرت می‌کنند. کارگر ارزان‌قیمت در روستاها با وجود مهاجراتی از کشورهای هم‌جوار تأمین می‌شود. نسل میان‌سال در روستاها در صورت امکان به کاسبی در همان روستای خود می‌پردازند. من روستاهایی را دیده‌ام که شمار دکان‌هایش بیشتر از شمار خانوارهای آن است؛ اما به دلیل همین شمار زیاد دکان‌ها و شمار کم خریداران، اقتصاد دکانداری در روستا رونق ندارد. کار گروهی در ایران -چه در شهر یا در روستا- متداول نیست؛ به‌همین‌دلیل شمار بنگاه‌های معاملات املاک در روستاها از شمار خواروارفروشی‌های همان روستاها بیشتر است. افزایش جمعیت از ۴۰ میلیون به ۸۰ میلیون پس از انقلاب موجب مهاجرت جوانان شهری و روستایی به کشورهای دیگر شده است. علاوهبرآن بی‌کاری موجب فرار جوانان شهری از ازدواج شده و شمار درخورتوجهی از جوانانی که با اصرار پدر و مادرشان ازدواج می‌کنند، پس از مدت کوتاهی دست به طلاق می‌زنند. دواگانی مدیریت شهری و روستایی موجب غفلت مسئولان از تحولات جمعیتی شهر و روستا شده است. مهاجرت روستاییان جوان به شهرها به مشکلات شهرها افزوده است. روشن‌ترین این مشکلات حاشیه‌نشینی و فقر شهری است که نماداش وجود فقر در متروی تهران است. زنان جوان که فرزندان شیرخوار را در بغل دارند، در متروها تكدی‌گری می‌کنند. گیتارزن‌ها و فروشندگان فراوان ازجمله کودکان فروشنده برخی تنقلات در متروها و خیابان‌ها نمونه دیگری از حرکت روستاییان به شهرها است. افزایش جمعیت شهری

از سوی دیگر موجب بالارفتن هزینه شهرنشینی و آلودگی محیط شده و مردم را به روستاها کشانده است. شمار خودروهای مسافربری از شمار مسافر بیشتر است. بسیاری از رانندگان این خودروها از شهرهای کوچک و روستاها هستند و شب را در همان خودروی خود سبیری می‌کنند. کوچ‌باغ‌های لطیف شهرها به دلیل حرکت اسنپ تبدیل به دالان دود شده‌اند. درحال‌حاضر این مسئولان عمران

روستایی و شهری هماهنگی در برنامه‌ریزی وجود ندارد؛ درحالی‌که کار یکی بر دیگری تأثیر می‌گذارد. سازمان‌های برنامه‌ریزی کشور و وزارتخانه‌های مربوطه باید بتوانند به هماهنگی و همکاری به این مشکلات رسیدگی کنند و به راه‌حل‌های مورد نیاز دست یابند. در غیراین‌صورت برنامه‌ریزی فقط نوعی سرگرمی برای سازمان‌ها و داشتن بهانه و توجیه برای استخدام دریایی از کارمند است که شمار آنها دو برابر شمار کارمندان دولتی (در مقایسه با جمعیت) در کشورهای پیشرفته است.

ادامه در صفحه ۶

شرق؛ نتیجه این دوره اوپک پس از برگزاری اجلاس گروه ۲۰ (G۲۰) تقریباً از سوی بسیاری از رسانه‌ها قابل پیش‌بینی بود. توافق ضمنی روسیه و عربستان به‌عنوان دو تولیدکننده بزرگ جهان پس از آمریکا برای تمدید توافق کاهش تولید، در حالی مورد پذیرش اغلب اعضای اوپک و اوپک پلاس قرار گرفت که تنها اختلاف بین تمدیت تا شش یا نه ماه آینده بود تا دو دوره عادی بعدی اجلاس اوپک، بتوان روی آینده بازار در دست اعضای اوپک، تصمیم‌گیری کرد. اکنون در آخرین خبری که از سوی روتریزر به نقل از سه منبع آگاه منتشر شد، اعضای اوپک با تمدید توافق کاهش تولید تا ماه مارس ۲۰۲۰ موافقت کردند. در واقع، کنایه رنگنه به واقعیت بدل شد؛ امضای اوپک بر تصمیم روسیه و عربستان نشست. موضوعی که برای آینده اوپک خطرآفرین است، اما البته در کنار آن می‌تواند بازار را تحت کنترل درآورد. این تصمیم اما دور از نظر نبود، زیرا در دوره قبلی نیز پایبندی به توافق اوپک تا ۱۶۳ درصد رسیده بود.

همچنین اعضای اوپک در نشست روز گذشته قرار بود درباره تمدید دبیر کلی محمد سانوسی بارکیندو مذاکره کنند که شواهد از تمدید دبیر کلی بارکیندو برای یک دوره سه‌ساله دیگر حکایت دارد. در حین چانه‌زنی‌ها در حاشیه اجلاس اوپک و احتمال تمدید توافق، قیمت سبید نفتی اوپک، ۲۰۵، درصد بالا رفت و در قیمت ۶۵دلارو ۶۱ سنت برای هر بشکه تثبیت شد. اکنون باید دید با گشایش بازار، با آسودگی خاطر بازیگران، قیمت نفت در چه رقمی بازگشایی خواهد شد.

حفظ موجودیت اوپک مهم‌ترین مسئله است

وزیر نفت پیش از برگزاری نشست اوپک به پرسش‌های خبرنگاران حاضر در مقر دائمی این سازمان در وین پاسخ داد و در جواب به سؤالی مبنی بر اینکه در این نشست چه هدفی را دنبال می‌کنید، بر حفظ موجودیت اوپک تأکید کرد.

به گزارش شانا، بیژن زنگنه در پاسخ به این پرسش که شما در این نشست دنبال چه چیزی هستید، گفت: در این نشست شاید هیچ چیز؛ زیرا قیمت برای ما بد نیست؛ که (بخواهم) بالاتر برود. این مسئله اصلی ما نیست؛ مسئله اصلی ما افزایش صادرات نفت است. ضمن اینکه برای من مهم است موجودیت اوپک را حفظ کنم. موجودیت اوپک برای ما مهم‌ترین مسئله است و فکر می‌کنم دستاوردی برای بهبود فرایند تصمیم‌گیری درون اوپک داشتم. آنچه از نظر ما اشکال داشت، روش طرح و پخت‌ويز این تصمیم بود که فکر می‌کنم حرف ما به‌خوبی شنیده شد.

با هیچ‌کس دشمن نیستیم؛ هیچ‌کس را تهدید نمی‌کنیم

او در پاسخ به پرسش خبرنگاری مبنی بر اینکه

اقتصاد

توافق کاهش تولید نفت، ۹ ماه تمدید شد

صف آرایي تحریمی‌ها در اوپک

روزانه ۷ میلیون بشکه نفت کشورهای عضو اوپک، تحت تحریم است



Reuters

حمایت مجلس از وزیر نفت در اوپک

جواد کاظم‌نسب، نماینده مردم اهواز در مجلس شورای اسلامی، با اشاره به اجلاس اوپک، گفت: مجلس خوشحال خواهد شد که وزیر نفت بتواند در اوپک با قدرت از حقوق ایران دفاع کند. ما به دنبال راهکار و راه‌حل هستیم و در این زمینه از وزارت نفت حمایت می‌کنیم. این نماینده مجلس، وزارت نفت را در راس امور اقتصادی کشور دانست و گفت: نفت اهرم بسیار قوی‌ای در راستای رشد اقتصاد کشور است و بودجه کشور ما بر پایه درآمدهای نفتی و مالیاتی تنظیم می‌شود؛ به‌همین‌دلیل نمی‌توان نقش بسزای وزارت نفت در اقتصاد کشور را منکر شد. او تأکید کرد: هم‌اکنون کشور در شرایط حساسی قرار دارد و وزارت نفت باید برنامه‌ریزی دقیقی برای صادرات نفت داشته باشد. ما در گذشته به برخی کشورهای همسایه در ترانزیت نفت کمک کرده‌ایم و هم‌اکنون انتظار داریم این کشورها به کمک ما بیایند. همکاری مطلوب وزارت امور خارجه و وزارت نفت درباره هماهنگی با کشورهای همسایه بسیار مؤثر خواهد بود. کاظم‌نسب ادامه داد: در ماه‌های گذشته با وجود شرایط دشوار، وزارت نفت عملکرد بسیار خوبی داشته و با تدبیر توانسته در حوزه صادرات و توزیع نفت و فرآورده‌های نفتی شرایط را به‌درستی پیش ببرد. نماینده مردم خوزستان در مجلس شورای اسلامی از هجماه‌های ایجادشده علیه وزارت نفت انتقاد کرد و گفت: در دوران کنونی همکاری و هماهنگی مجلس و سایر مسئولان با وزارت نفت اهمیت بالایی دارد و ایجاد هجماه علیه وزارت نفت در این دوران کار درستی نیست. هم‌اکنون باید با ایجاد همبستگی به دنبال پیداکردن راهکارهای مناسب برای حل مشکلات باشیم.

می‌رسد. به نظر می‌رسد توافق خواهمی کرد تصمیم قبلی را برای ۹ ماه آینده تمدید کنیم. با آغاز گفتم با هر تصمیمی که از سوی اکثریت اوپک حمایت شود، مشکلی ندارم.

ایران صدسال است تنگه‌هرمز را امن نگه‌داشته

او درباره اینکه آیا شرایط برای نفت‌کش‌ها در دریای عمان و تنگه هرمز امن است نیز گفت: من نمی‌دانم چه کسی ضد کشتی‌ها در (دریای) عمان اقدام کرده است؛ اما طرف ایرانی در بیش از صد سال بازار را امن کرده است و ما بارها تکرار کرده‌ایم که بازار نفت باید غیرسیاسی شود و هدف این است که نفت یک سلاح نباشد. بازار نفت باید برای همه غیرسیاسی شود.

آیا شما از اوپک خواهید خواست از ایران در برابر تحریم‌های آمریکا حمایت کند، اظهار کرد: من قبلا این را خواسته‌ام و عده زیادی عملا از ما حمایت کرده‌اند و عده‌ای هم به دلیل ملاحظاتی که دارند، حاضر به حمایت نشدند. ما فعلا می‌خواهیم آنها دست از دشمنی با ما بردارند. ما با هیچ‌کس دشمن نیستیم و هیچ‌کس را هم تهدید نمی‌کنیم؛ آنچه از درخواستمان این است که دست ما را بفشارند، نه اینکه پشت دست ما

تمدید توافق کاهش تولید محتمل است

زنگنه درباره اینکه آیا انتظار می‌رود توافق کاهش تولید برای ۹ ماه تمدید شود، گفت: این‌طور به نظر

سال شانزدهم • شماره ۳۴۶۴ روزنامه شتر

خبر

اقساط و سود وام، کمتر از نرخ اجاره‌بهاست

● معاون وزیر اقتصاد با بیان اینکه راه‌اندازی صندوق رهن و اجاره یک پیشنهاد است، گفت: وام به حساب موجر واريز می‌شود و مستاجر هزینه سود وام را پرداخت می‌کند که قطعا کمتر از هزینه اجاره خواهد بود. محمد دهقان‌دهنوی از گفت‌وگو با مهر درباره پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی مبنی‌بر تأسیس صندوق رهن و اجاره به‌منظور کمک به مستاجران اظهار کرد: راه‌اندازی این صندوق یک پیشنهاد برای تسهیل کار مستاجران است و قرار نیست به صورت لایحه تنظیم شود.

معاون اقتصادی وزیر امور اقتصاد و دارایی افزود: درحال‌حاضر که قیمت‌های مسکن و هزینه‌های اجاره افزایش یافته و به‌تبع آن شرایط برای مستاجران سخت شده است، تأسیس صندوق رهن و اجاره می‌تواند تسهیل‌کننده امور باشد. او ادامه داد: البته باید تأکید کنم که این موضوع صرفا در قالب یک پیشنهاد است و قرار نیست که راه‌حل قطعی باشد و از فرادی تأسیس صندوق همه صاحب خانه شوند.

افت ۲۱ درصدی مبادلات تجاری ایران و ترکیه

● صادرات ترکیه به ایران در پنجمین ماه سال جاری میلادی ۱۷ درصد رشد کرد و به ۲۲۹ میلیون دلار رسید. به گزارش تسنیم، آمارهای منتشرشده انسوی اداره آمار ترکیه نشان می‌دهد مبادلات تجاری ایران با این کشور در پنج‌ماهه نخست سال جاری میلادی افت ۲۱ درصدی داشته است. مبادلات تجاری ایران و ترکیه در پنج‌ماهه نخست سال جاری میلادی ۳٬۵۹۲ میلیارد دلار اعلام شده است. این رقم در پنج ماهه نخست سال قبل ۴٬۵۷۴ میلیارد دلار بوده است. بر اساس این گزارش صادرات ترکیه به ایران در ماه‌های ژانویه تا می ۲۰۱۹ با کاهش ۱۰ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه شده و به ۱۰۰۲۲ میلیارد دلار رسیده است. ترکیه در ماه‌های ژانویه تا می سال قبل ۱۰٬۱۳۹ میلیارد دلار کالا به ایران صادر کرده بود. واردات ترکیه از ایران در پنج‌ماهه نخست امسال نیز افت ۲۵ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل داشته است. ترکیه در ماه‌های ژانویه تا می سال قبل ۳٬۴۳۵ میلیارد دلار کالا از ایران وارد کرده بود که این رقم در مدت مشابه امسال به ۲٬۵۷ میلیارد دلار کاهش یافته است.

واردات ۴هزار تن دارو و تجهیزات پزشکی به کشور در ۳ ماه

● گمرک ایران اعلام کرد، از ابتدای سال‌جاری تا پایان خرداد ماه بیش از چهارهزار تن دارو و تجهیزات و ملزومات ضروری پزشکی وارد کشور شد. به گزارش تسنیم، بر اساس اعلام گمرک ایران، از ابتدای سال‌جاری تا پایان خرداد ماه بیش از چهارهزار تن دارو و تجهیزات و ملزومات ضروری پزشکی از کشورهای مختلف وارد کرده‌اند. گمرک ایران در مدت ۲۳۳ میلیون دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۲ و ۴۵ صدم درصد افزایش را نشان می‌دهد.

ادامه از صفحه اول

نام «خلیج فارس» و امنیت ملی ما

...به‌طوری‌که تعداد استفاده از نام مجعول «خلیج عربی» از ۱۸۴ بار در روزنامه‌های اصلی بین‌المللی در دهه ۱۹۸۰، به دوجوار ۴۷۱ بار در دهه ۲۰۰۰ افزایش یافت و در دهه ۲۰۱۰ نیز قطعا افزایش بیشتری داشته‌است. در این میان، اگرچه رسانه‌های آمریکایی عمداً به «خلیج‌فارس» وفادارند، اما آثار فتور در آنها نیز مشهود است. مسئله این است که اهمیت نام «خلیج‌فارس» تنها از جهات ملی‌گرایانه و میراث تاریخی ایرانیان و امثال آن نیست؛ این موضوع ممکن است از این جهات برای کسانی فاقد هرگونه معنا و ارزش باشد؛ مسئله این است که با اولویت‌یافتن امنیت فیزیکی و معیشت روزمره برای ایرانیانی که تاکنون نسبت به این موضوع حساس بوده‌اند و لاجرم محوشدن تدریجی این نام تاریخی در اعماق تاریخ، امنیت ملی ما دچار خسارت خواهد شد. زمانی در قرن نوزدهم حاج میرزا آقاسی، صدراعظم محمدهشاه، یادداشتی به دولت انگلیس استدلالمی‌کرد نام «خلیج‌فارس» به محل شناسایی شماسنت، دلیل تعلق تمام این پهنه آبی و تمام جزایر و بنادر آن به پرشیا (ایران) است. این تعبیر البته اغراق‌آمیز میرزا، واجد معنایی مهم است و آن اینکه میزان رواج نام تاریخی«خلیج‌فارس» می‌تواند وسیله سنجش میزان نفوذ و حتی نفوذ ایران در این آبراه باشد و برافزادن یکی نشانه برافتادن دیگری تلقی شود. حداقل از این نظر، زعمای قوم ما باید به این مهم عنایت کنند و توجه داشته باشند که امنیت ملی، یک کل منسجم است که تضعیف بخشی از آن به تضعیف کل آن خواهد انجامید.